

MASARYKOVA UNIVERZITA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA

Tvorba veřejných projektů - teorie vers. praxe

Mgr. Bc. David Póč
Katedra veřejné ekonomie

Veřejný projekt

- Realizace projektů - možnost vyšší efektivity při vynakládání veřejných prostředků?
- Veřejný projekt
 - Ochrana (1999) - projekty jsou považovány za systémový návrh na alokaci veřejných zdrojů (především investiční akce)
 - Možnost rozšíření pojetí - i na neinvestiční aktivity
 - Široké pojetí - veřejné projekty lze chápat jako jakékoli aktivity plněné v rámci veřejného sektoru při kterých dochází k alokaci veřejných prostředků (problematika specificky vázaných
- „Výhody“ využití projektového přístupu
 - Možnost jasně vázat předpokládané finální „efekty“ k nákladům
 - Uplatnění možnosti posuzovat jednotlivé varianty řešení - tj. hodnocení veřejných projektů!!!
 - Monitoring postupu a možnosti uplatnění široké spektra kontrolních nástrojů

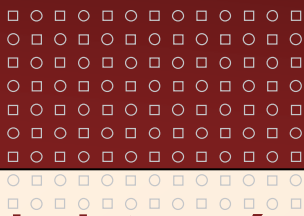

Veřejný projekt (2)

- Znaky veřejného projektu (splnění alespoň jedné podmínky):
 - Významná část zdrojů pro realizaci pochází z přímého či nepřímého veřejného financování (např. daňové úlevy)
 - Realizace je založena na dalších nástrojích hospodářské politiky (např. různé nařízené regulace)
 - Jsou s ním spojeny významné externality (např. dopady na trh v důsledku realizace projektu)
- Problémy - vymezení užitků a jejich porovnání (např. nehmotné), možnosti porovnání projektů (např. různé dotační tituly s odlišnými pravidly), nutnost co nejpřesnějšího stanovení cílů projektu
- Stanovení cílů - při stanovení cílů je nutné zodpovědět velké množství otázek (komu projekt slouží?, lze je identifikovat?, proč je nutné projekt řešit?, jaký stav napravujeme/vylepšujeme?...) a následně kontrolovat plnění cílů (nebyly podceněny zdroje?, neobjevují se nové skutečnosti ovlivňující realizaci - dosažení cílů?...)

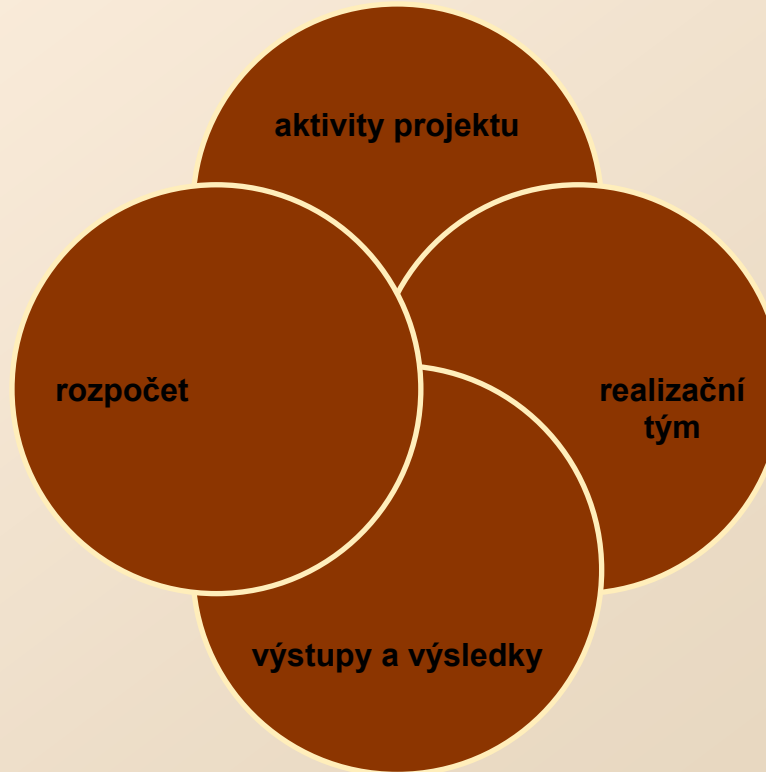
Projektový cyklus

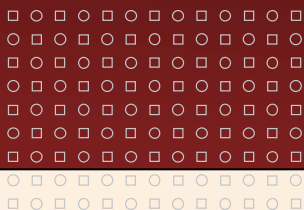
- V případě, že dojde k rozhodnutí o řešení určitého problému formou projektu, tak se dnes často uplatňuje fenomén tzv. projektového cyklu - definování jednotlivých částí projektu
- Příkladem - Dočkal, 2007 definuje 8 etap:
 - 1. Existence problému - stanovení řešení (cílů) ve vazbě na možnosti
 - 2. Identifikace zdrojů/dotačních podmínek při konsenzu tzv. stakeholders - možné získání účelových prostředků
 - 3. Vyhledání dotačního titulu/zdroje a zajištění přijatelnosti projektu - shoda cílů s účelově vázanými prostředky
 - 4. Zpracování žádosti - administrativní a další procesy
 - 5. Předrealizační příprava - doložení dalších dokumentů/podkladů, vypořádání připomínek/změn
 - 6. Realizace projektu - dodržení podmínek, sledování cílů
 - 7. Ukončení projektu a udržitelnost - využití výsledků
 - 8. Identifikace potencionálních nových problémů/rizik - změna situace a nutnost reakce

Projektový záměr – první krok na cestě k získání dotace

Do jakého detailu popsat projektový záměr ?

Příklady postupu při sestavování v programech věnovaných lidským zdrojům

Cíle

Rozvoj vzdělávací nabídky dalšího profesního vzdělávání

**Výstupy
a výsledky**

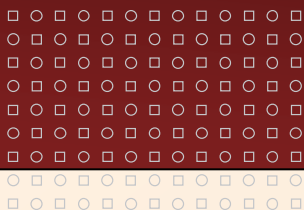
Počet inovovaných vzdělávacích programů

Činnosti

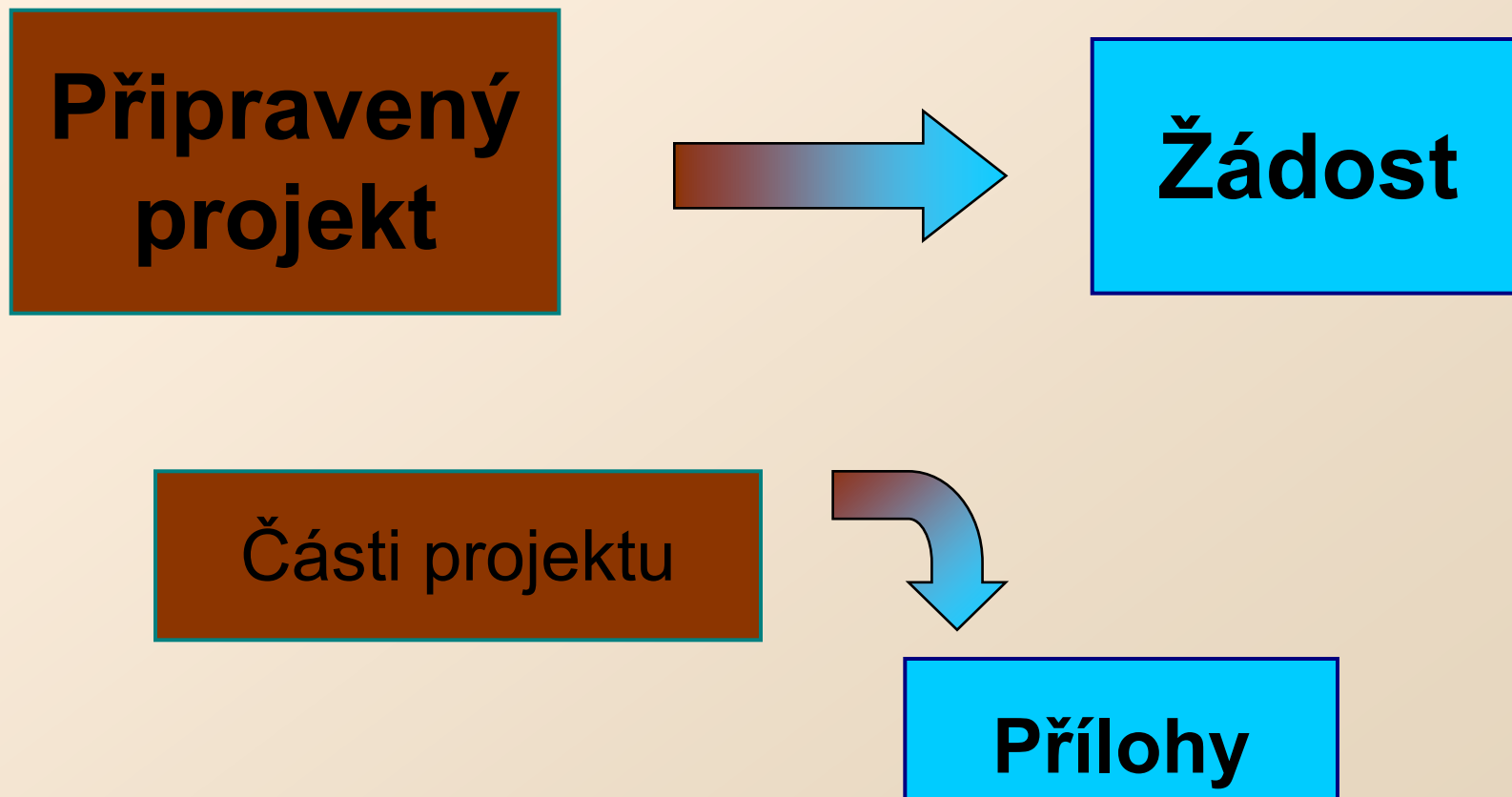
Rozvoj distančních forem dalšího profesního vzdělávání

Cílové skupiny

Vzdělávací a poradenské instituce

Nápad je hotov a co dále?

Veřejné projekty v ČR a jejich zdroje

- V posledních 15 letech došlo v ČR k výraznému nárůstu „účelově“ vázaných veřejných prostředků přímo alokovaných pomocí veřejných prostředků
- Vytvoření nových pravidel (legislativní změny, otázka přenosu kompetencí ad.)
- „Fenomén EU“ - relativně nová oblast, alokace z centrálního rozpočtu EU - především tzv. regionální a kohezní politiky, relativně vysoké „objemy“ dotačních prostředků
- Otázka efektivity využití finančních prostředků v členských zemích
- Problematika strategického vládnutí, resp. strategického řízení jednotlivých úrovní/oblastí veřejného sektoru spojená s využitím finančních prostředků
- Role strukturálních fondů v ČR

Programové cíle pro 2007 - 2013 v České republice - evropské fondy

- **Globální cíl:** *„Přeměna socioekonomického prostředí ČR v souladu s principy udržitelného rozvoje tak, aby ČR byla přitažlivým místem pro realizaci investic, práci a život obyvatel. Prostřednictvím trvalého posilování konkurenceschopnosti bude dosaženo udržitelného růstu, jehož tempo bude vyšší než průměrný růst EU 25. ČR bude usilovat o růst zaměstnanosti a o vyvážený a harmonický rozvoj regionů, který povede ke zvyšování úrovně kvality života obyvatelstva.“*
- **Základní dokumenty:**
 - *Národní rozvojový plán (NRP)*
 - *Národní program reform, tzv. Národní Lisabonský program (NPR)*
 - *Národní strategický referenční rámec (NSRR)*

Operační programy v letech 2007 - 2013 (1)

- V období 2007-2013 je v České republice využíváno 26 operačních programů, které jsou rozděleny mezi tři cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti:
 1. Cíl Konvergence - Podpora hospodářského a sociálního rozvoje méně vyspělých regionů a členských států. V České republice pod něj spadají všechny regiony soudržnosti s výjimkou Hl. m. Prahy a je realizovaný prostřednictvím osmi tematických operačních programů a sedmi regionálních operačních programů. Na cíl Konvergence připadá v České republice 25,89 mld. € (cca 730,00 mld. Kč).
 - Osm tematických operačních programů (21,23 mld. €, cca 598,62 mld. Kč):
 - OP Doprava
 - OP Životní prostředí
 - OP Podnikání a inovace
 - OP Výzkum a vývoj pro inovace
 - OP Lidské zdroje a zaměstnanost
 - OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
 - Integrovaný operační program
 - OP Technická pomoc
 - Sedm regionálních operačních programů (ROP) na úrovni regionů soudržnosti NUTS II (4,66 mld. €, cca 131,38 mld. Kč)
 - ROP NUTS II Severozápad
 - ROP NUTS II Moravskoslezsko
 - ROP NUTS II Jihovýchod
 - ROP NUTS II Severovýchod
 - ROP NUTS II Střední Morava
 - ROP NUTS II Jihozápad
 - ROP NUTS II Střední Čechy

Operační programy v letech 2007 - 2013 (2)

2. Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost - Podpora regionů, které nespádají pod cíl Konvergence. V České republice pod něj spadá Hlavní město Praha se dvěma operačními programy. Na cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost připadá v České republice 0,42 mld. Euro (cca 11,73 mld. Kč).
 - OP Praha Konkurenceschopnost
 - OP Praha Adaptabilita

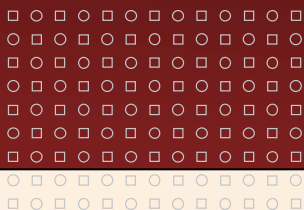
3. Cíl Evropská územní spolupráce - Podpora přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce regionů. V České republice pod něj spadají všechny regiony a podporu lze čerpat z devíti operačních programů. Na cíl Evropská územní spolupráce připadá v České republice 0,39 mld. Euro.
 - OP Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko
 - OP Přeshraniční spolupráce ČR - Polsko
 - OP Přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko
 - OP Přeshraniční spolupráce ČR - Sasko
 - OP Přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko
 - OP Meziregionální spolupráce (všechny státy EU, Norsko a Švýcarsko)
 - OP Nadnárodní spolupráce (ČR, Rakousko, Polsko, část Německa, Maďarsko, Slovinsko, Slovensko, část Itálie a z nečlenských zemí část Ukrajiny)
 - Sítový operační program ESPON 2013 (všechny členské státy, Norsko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko, Island, kandidátské státy EU)
 - Sítový operační program INTERACT II (všechny členské státy)

Příklady projektů řešených VŠ

- Významná alokace v rámci strukturálních fondů je pro příjemce z řad vysokých škol
- Projekty jsou plánovány hlavně na rozvojové aktivity spojené s pedagogickou a vědecko-výzkumnou činností
- Hlavními zdroji jsou zde OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost a OP Výzkum a vývoj pro inovace (řídícím orgánem je MŠMT ČR)
- V rámci projektování jsou kladeny specifické požadavky na potencionální žadatele/příjemce (administrativní, odborné ad.)
- Provázání projektových záměrů na strategické plány VŠ
- Masarykova univerzita v pozici příjemce finanční podpory a řešené projekty
- Ekonomicko-správní fakulta MU v pozici příjemce finanční podpory

Příklady projektů řešených VŠ (2)

- Projekty na Ekonomicko-správní fakultě MU - otázka cílů a jejich vykazování
- Realizace investiční vers. neinvestiční projekty
- Vícezdrojové financování a jeho využití
- Kontrolní mechanismy
- Administrativní procesy a jejich efektivita
- Projekty: inovace všech stupňů studia, rozšíření technického vybavení, zaměření na systematizaci dílčích aktivit (např. otázka praxí a stáží), podpora VaV aktivit, rekonstrukce knihovny
- Dlouhodobá udržitelnost a její naplnění
- Absorpční kapacita
- Možnost využití finanční podpory v novém programovém období 2014 - 2020

Děkuji za pozornost!

Použité zdroje:

- Dočkal, V: Strukturální fondy EU - projektový cyklus a projektové řízení. Brno: Masarykova univerzita, 2007. ISBN 978-80-210-4390-9
- Materiály Národního vzdělávacího fondu ČR
- Údaje z www.struktralni-fondy.cz

